

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 11C/207/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313222270
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Gandelová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2017:1313222270.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Gandelovou v právnej veci žalobkyne : A. P., bytom J. Č.. XX, proti žalovanému : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35807598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa rozsudok rozhodcovského súdu Stály Rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. sp.zn. SR 00400/13 zo dňa 18.09.2013.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v plnej výške.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 99,50 eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobou, ktorá bola súdu doručená dňa 23.10.2013, sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno č. 8, Bratislava, zo dňa 18.09.2013, spisová značka SR 00400/13.

2. V žalobe tvrdila, že dňa 18.09.2013 jej bol doručený predmetný rozhodcovský rozsudok. Uviedla, že v jej prípade si osobitne nevyjedнала rozhodcu, rozhodcovská doložka bola vopred naformulovaná v štandardnej zmluve. Miesto rozhodcovského konania si jednostranne stanovil dodávateľ. Rozhodcovská doložka je podľa nej neprijateľná aj z toho dôvodu, že ak rozhodcovské konanie vyvolá dodávateľ, tak sa musí podrobiť a riešiť spor pred rozhodcom, ktorý je pre ňu nepredvídateľný a má vážne pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodcovského procesu. Navyše dodávateľ v jej prípade vybral jediného rozhodcu, s ktorým je pravdepodobne v zmluvnom vzťahu a ktorý šablónovite rozhoduje o návrhoch. Takáto voľba je podľa jej názoru porušenie práva na spravodlivý proces a spravodlivý súd. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, exekučný titul, je nemorálnou, neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, v ktorom sa uvádza, že ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale jeho dôsledkoch, či doložka spotrebiteľa nenúti podrobiť sa arbitráži. Vzhľadom na neprijateľnú rozhodcovskú doložku žiadala, aby súd vychádzal z rozsudku Súdneho dvora C40/08 - Asturcom, podľa ktorého Smernica rady 93/13/EHS zo dňa 5.apríla 1993 o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprijateľnosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné. Rozhodca

podľa nej ignoroval predpisy určené na ochranu spotrebiteľa a to je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

3. Ako dôkaz označila rozhodcovský rozsudok, zmluvu o úvere.

4. Uznesením č.k. 11C/207/2013-13 zo dňa 18.11.2013 súd odložil vykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku až do právoplatného rozhodnutia v tomto konaní. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

5. Rozsudkom č.k. 11C/207/2013-46 zo dňa 24.11.2015 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11.04.2015, súd žalobe vyhovel a zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok.

6. Rozhodnutím č.k. 7Co 375/2016-68 zo dňa odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že došlo ku porušeniu práva odvolateľa na súdnu ochranu, žalovanému nebola doručená žaloba a preto bude úlohou súdu žalobu doručovať.

7. Žalovaný sa ku žalobe vyjadril, žiadal ju zamietnuť. Nesúhlasil s tvrdeniami žalobkyne, podľa jeho názoru žalobkyňa so žalovaným dohodla nie rozhodcovskú doložku, ale nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej mal žalobca možnosti riešiť spor buď pred stálym rozhodcovským súdom, alebo pred príslušným súdom. Podľa jeho názoru má rozhodcovská zmluva všetky náležitosti vyžadované zákonom a je platná. Podľa slovenského práva prejednanie spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní v zásade nie je zakázané a nie je zakázané ani z pohľadu komunitárneho práva. V prípade rozhodcovskej zmluvy ide o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, navyše žalobca mal možnosť od nej odstúpiť v lehote 10 dní m čo neurobil a neplatnosti rozhodcovskej zmluvy sa mohol domáhať priamo v rozhodcovskom konaní, pričom žalobná odpoveď súdu doručená nebola. V závere poukázal na to, že dlžník nemienil použiť peňažné prostriedky na súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom, vzájomný vzťah je teda obchodnoprávny a použitie právnych noriem na ochranu spotrebiteľa nie je na mieste.

8. Podľa ustanovenia § 40b zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3) <aspi://module='ASPI'&link='244/2002 Z.z.%25231'&ucin-k-dni='31.12.2014'>

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 <aspi://module='ASPI'&link='244/2002 Z.z.%25239'&ucin-k-dni='31.12.2014'> vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (.

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, alebo

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

9. V spore bolo preukázané, že dňa XX.XX.XXXX . bola uzatvorená zmluva o úvere medzi žalobkyňou ako fyzickou osobou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom. V zmluve o úvere je identifikovaná aj rodným číslom a číslom občianskeho preukazu, súd preto nemal pochybnosti, že sa jedná o spotrebiteľa. Žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 1.400 eur, celková suma na zaplatenie predstavovala čiastku 2.616 eur. Súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa podpísala aj zmenu na sumu 2.918,98 eur. Toho istého dňa podpísala aj formulárovú rozhodcovskú

zmluvu. Dňa 18.09.2013 Stály rozhodcovský súd rozsudkom rozhodol, že je povinná zaplatiť 2.518,98 eur, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 2.918, 90 eur od 12.01.2012 do 20.02.2013, zo sumy 2.868,98 eur od 21.02.2013 do 20.03.2013, zo sumy 2.818,98 eur od 21.03.2013 do 19.04.2013, zo sumy 2.768,98 eur od 20.04.2013 do 20.05.2013, zo sumy 2.718,98 eur od 21.05.2013 do 20.06.2013, zo sumy 2.668,98 eur od 21.06.2013 do 19.07.2013, zo sumy 2.618,98 eur od 20.07.2013 do 13.08.2013, zo sumy 2.568,98 eur od 14.08.2013 do 17.09.2013, zo sumy 2.518,98 eur od 18.09.2013 do zaplatteniam, zákonným úrokom vo výške 6 % p.a. zo sumy 2.918,98 eur od 27.12.2012 do 20.02.2013, zo sumy 2.868,98 eur od 21.02.2013 do 20.03.2013, zo sumy 2.818,98 eur od 21.03.2013 do 19.04.2013, zo sumy 2.768,98 eur od 20.04.2013 do 20.05.2013, zo sumy 2.718,98 eur od 21.05.2013 do 20.06.2013, zo sumy 2.668,98 eur od 21.06.2013 do 19.07.2013, zo sumy 2.618,98 eur od 20.07.2013 do 13.08.2013, zo sumy 2.568,98 eur od 14.08.2013 do 17.09.2013, zo sumy 2.518,98 eur od 18.09.2013 zo zaplattenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 603,60 eur a to všetko v mesačných splátkach vo výške 200 eur. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. V odôvodnení rozhodnutia sa uvádza, že účastníci konania zabezpečili svoj záväzkový vzťah zmluvou o úvere a neúplnou zmenkou, vystavenou dňa XX.XX.XXXX. Žalobkyňa si svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu riadne nesplnila, čím sa stal dlh splatný v celku dňa 12.11.2012. Dňa 21.12.2012 bola vyplnená zmenka na sumu 2.918,98 eur s dátumom začatia úročenia dňa 12.11.2012 a táto bola predložená na zaplattenie dňa 27.12.2012. Účastníci konania sa v zmysle rozhodcovskej zmluvy dohodli, že všetky spory, ktoré vyplývajú z tejto zmluvy o úvere budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom. Rozhodcovský súd vyzval na žalobnú odpoveď, žalobkyňa uviedla, že si je vedomá svojho záväzku, ale z dôvodu nepriaznivej finančnej a sociálnej situácie nemá prostriedky na splácanie dlhu. Stály rozhodcovský súd preskúmal podmienky na vedenie rozhodcovského konania a dospel k záveru, že účastníci uzatvorili alternatívnu rozhodcovskú zmluvu a teda neobmedzili možnosť riešenia sporu výlučne len v rozhodcovskom konaní. Návrh považoval za dôvodný, mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania vznikol zmenkový záväzkový vzťah. Rozhodcovský súd mal zato, že predložená zmenka má povahu zmenky zabezpečovacej, pričom hlavným záväzkom je zmluva o úvere. Zmluvu o úvere, teda hlavný kauzálny právny vzťah, nepovažoval za vzťah spotrebiteľský. Žaloba, návrh na začatie rozhodcovského konania, smerovala voči fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, predmetné živnostenské oprávnenie zaniklo 15.06.2012, nakoľko, ale fyzická osoba, oprávnená na podnikanie, zodpovedá za svoje záväzky, ktoré vznikli v súvislosti s podnikaním celým svojím majetkom, priznal súd nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanej, ako fyzickej osobe. Listom zo dňa 24.09.2013 zaslal rozhodcovský súd žalobkyni rozhodnutie vydané dňa 18.09.2013, žalovaná rozsudok rozhodcovského súdu prevzala dňa 30.09.2013, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.10.2013.

10. V tomto konaní sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku zo dňa 18.09.2013, ktorý jej bol doručený dňa 30.09.2013, žalobu podala dňa 23.10.2013, teda v zákonnej lehote, v zmysle ustanovenia § 41 zákona (v tom čase 30 dní).

11. Tvrdila, že si osobitne nevyjedнала rozhodcu, rozhodcovská doložka bola vopred naformulovaná a je podľa nej neprijateľná. Rozhodca nepovažoval predmetný vzťah za spotrebiteľský, uviedol, že žalobkyňa vystupovala ako živnostník, pričom táto skutočnosť podľa názoru súdu jednoznačne nevyplývala z listinných dôkazov. Naopak, v zmluve o úvere bola žalobkyňa identifikovaná práve rodným číslom. Z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd ju za takúto zmluvu nepovažoval, neskúmal jej platnosť z pohľadu ustanovení Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. Rozhodcovská zmluva zo dňa 19.12.2011, ktorá bola uzavretá v ten istý deň ako zmluva o úvere, je formulárovou zmluvou, listina bola dopredu žalovaným naformulovaná, vytlačená, žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah, bola jej predložená iba ku podpisu. V tomto prípade sa nejednalo o individuálne dohodnutú zmluvu a to napriek tomu, že je osobitnou zmluvou a nie je súčasťou všeobecných dojednaní ku zmluve o úvere. Žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah, žalovaný mal jej znenie vopred pripravené a bola to jeho vôľa riešiť všetky spory pred rozhodcovským súdom. Takéto dojednanie nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky a preto ju možno považovať za neprijateľnú podmienku. V predmetnej veci došlo ku porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c), g) zákona, formuláciou rozhodcovskej zmluvy bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, žalobkyni ako spotrebiteľke nebolo umožnené riešenie sporu pred všeobecným súdom a platnosť rozhodcovskej zmluvy poprela. Žalobkyňa popierala platnosť rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c) zákona, súd po zvážení všetkých okolností rozhodcovský rozsudok zrušil nakoľko dospel ku záveru, že došlo ku porušeniu

všeobecne záväzných predpisov na ochranu spotrebiteľa, pri rozhodovaní rozhodcovského súdu došlo ku porušeniu ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s dojednaním neprijateľných zmluvných podmienok, tieto neboli dojednané individuálne.

12. Je povinnosťou súdu v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky vykonateľnosti exekučného titulu a teda aj rozhodcovského rozsudku. Žalobkyňa sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, súd bol preto povinný zaoberať sa otázkou, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, ktorý sa odvíja od neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v spotrebiteľskej veci má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. V zmysle zákona účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky požadujú od spotrebiteľa, aby spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach sa ponúka iba v prípadoch osobitného vyjednania a teda nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Takúto formulárovú zmluvu, týkajúcu sa dojednania rozhodcovského konania, súd považoval za nekalú obchodnú praktiku. Súd vo viacerých rozhodnutiach toto konanie odsúdili ako konanie hraničiace so zlým úmyslom, v zmluvných vzťahoch ako konanie neakceptovateľné, kedy sa presúva zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval predmetnú formulárovú rozhodcovskú zmluvu. Z týchto dôvodov súd žalobe vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil.

13. O trovách konania súd rozhodoval podľa ustanovenia § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci. Žalobkyňa mala vo veci úspech, preto súd zaviazal žalovaného ku náhrade trov konania v plnej výške.

14. Žalobkyňa bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov, v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovie, zaplatí podľa výsledku konania poplatok odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Súd zaviazal žalovaného ku zaplateniu súdneho poplatku za žalobu vo výške 99,50 eur v zmysle položky 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka- spisová značka tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.